

لمعات

بدیع الزمان ، عید نورسی

داود وفایی

نورسی، سعید، ۱۸۷۳ - ۱۹۶۰ م. Nursi, Said
ملعات / بدیع الزمان سعید نورسی؛ [مترجم] داود وفایی.
تهران: نشر احسان، ۱۳۹۳.

۵۳۰ ص. شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۹-۰۵۲-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیفا

یادداشت: کتاب حاضر ترجمه بخشی از کتاب «Risale-i Nur» است.
موضوع: اسلام -- بررسی و شناخت - اسلام -- ترکیه -- تجدید حیات فکری
شناسه افزوده: وفایی، داود، ۱۳۴۰، مترجم
رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ ن ۸۴۶/۱۱ BP
رده بندی دیویی: ۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی: ۳۴۲۱۲۵۴

ملعات

۱. بدیع الزمان سعید نورسی

۲. داود وفایی

✦ تطبیق با متن اصلی: مراد یوکسل - شریف سوینج

ارشاد شیخی مریان

✦ ویراستار: شایسته سامی

✦ ناشر: نشر احسان

✦ چاپخانه: مهارت

✦ تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

✦ نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۳

✦ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۹-۰۵۲-۹

✦ قیمت شمیز: ۱۸۰۰۰ تومان

✦ قیمت ترمو: ۲۵۰۰۰ تومان

فهرست

- مختصری از زندگینامه بدیع الزمان سعید نورسی..... ۹
- رساله چرا که نه تفسیری است؟..... ۱۱
- لمعه اول: داستان حضرت یونس علیه السلام و توضیح مبارزه‌ای که هر انسان برای حیات دنیا و آخرت در رویارویی با نفس خدیش انجام می‌دهد..... ۱۵
- لمعه دوم: تفسیری است از آیه کریمه‌یی که دعای حضرت ایوب علیه السلام را بیان می‌کند. نیز اهمیت صبر را در مقابل مصیبت بیماری‌ها توضیح داده و اثبات می‌کند که مصیبت اصلی کفر و ضلالت می‌باشد..... ۱۹
- لمعه سوم: تفسیری که می‌نویسد: روح با بقا خلق شده و خواهان ماندگاری است و با آگاهی از وظیفه حقیقی خود در مقابل حضرت حرم، در دنیا و آخرت، آرامش و سعادت کسب می‌کند..... ۲۹
- لمعه چهارم: به توضیح حقیقت مسائل فلسفی و شریعی می‌پردازد..... ۳۶
- لمعه پنجم: به مبحث لمعه‌ی یازدهم می‌پردازد، به صورت جداگانه تألیف گردید..... ۴۰
- لمعه ششم: در قالب لمعه بیست و نهم به عربی تألیف گردید. لذا در اینجا انتشار نیافت..... ۴۱
- لمعه هفتم: تفسیری است بر سه آیه پایانی سوره‌ی فاطر و اخبار مربوط به آینده را به شکلی که معجزه بودن قرآن اثبات گردد، بیان می‌کند..... ۴۲
- لمعه هشتم: لمعه‌ای است دایر بر کرامت غوثیه، که در مجموعه که تدبیر غیبی انتشار یافته است..... ۵۱
- لمعه نهم: مربوط به مسئله وحدت وجود است، که در این مجموعه منتشر شده..... ۵۱
- لمعه دهم: سلی‌های محبتی را که طلبه‌های رساله نور در مسیر خدمت قرآنی آورده‌اند بیان می‌کند..... ۵۲
- لمعه یازدهم: به بیان اهمیت سنت سنتیه و پیروان آن می‌پردازد..... ۶۵
- لمعه دوازدهم: به تفسیر بعضی از آیات قرآن کریم که با علم نجوم مرتبط بوده و مورد اعتراض برخی از اهل علم قرار گرفته می‌پردازد..... ۸۲

- لمعه سیزدهم: رساله‌ی ست که به بیان اهمیت پناه بردن به خداوند از شر شیطان پرداخته و حکمت خلقت شیطان و امور قبیح را بیان می‌دارد..... ۹۴
- لمعه چهاردهم: در مقام نخست به بیان ماهیت و حقیقت احادیثی می‌پردازد که مربوط به قرار گرفتن دنیا بر گرده‌ی گاو و ماهی‌ست. و در مقام دوم: شش سر مربوط به بسم الله الرحمن الرحیم را توضیح می‌دهد..... ۱۲۳
- لمعه پانزدهم: فهرست کلام‌ها، مکتوبات و قسمی که تا لمعه چهاردهم را در برمی‌گیرد از کلیات رساله‌ی نورانی باشد و جداگانه تحت عنوان رساله فهرست منتشر شده است..... ۱۴۰
- لمعه شانزدهم: پاسخ برخی مسایل با اهمیت است..... ۱۴۱
- لمعه هفدهم: رساله‌ای است شامل موضوعات مختلف که به صورت یادداشت‌هایی نگاشته شده است..... ۱۵۵
- لمعه هجدهم: در مقام بیستم، تمذیق غیبی و لمعات تکثیر منتشر شده است..... ۱۹۳
- لمعه نوزدهم: رساله میان‌روی است و به تفسیر آیاتی می‌پردازد که اسراف را منع و به قناعت و امساک امر می‌کند..... ۱۹۴
- لمعه بیستم: اسرار اخلاص در دین اسلام و اهمیت آن را بیان می‌کند..... ۲۰۷
- لمعه بیست و یکم: در باره اخلاص است. اسراف و یوقیت در اعمال خیر و مخصوصاً مسائل اخروی را بیان می‌کند..... ۲۲۲
- لمعه بیست و دوم: پاسخ برخی سؤالات درباره‌ی رساله‌ی نور و خدمت مربوط به آن است..... ۲۳۶
- لمعه بیست و سوم: رساله طبیعت؛ که با دلایل اقناعی بیان می‌دارد هر چیزی مخلوق خداوند است..... ۲۴۷
- لمعه بیست و چهارم: مربوط به حجاب است و زیر عنوان رساله حجاب به تفسیر احکامی از قرآن می‌پردازد که امر به رعایت حجاب می‌کنند. بیان می‌دارد که حجاب به حدیث میزان با آفرینش انسان تناسب داشته و فطرت بانوان خواهان حجاب بوده و بی‌حجابی در از بین رفتن سعادت خانواده و اجتماع نقش بسیار بزرگی دارد..... ۲۷۶
- لمعه بیست و پنجم: رساله‌ی بیماران است. این رساله نشان می‌دهد که مصیبت‌های وارده بر اهل ایمان در اصل یادآوری و تذکری مهربانانه از سوی حضرت حق است. این لمعه تفسیری است بر آیاتی از قرآن که مربوط به شفا می‌باشند..... ۲۹۱
- لمعه بیست و ششم: رساله سالمندان است. تفسیر آیاتی‌ست که تسلی‌های لازم و زیبایی درباره سالمندی و سالمندان را در بر می‌گیرد و قسم مهمی از حیات انسانی و اجتماعی را شامل می‌شود..... ۳۱۹

فهرست ♦ ۷

لمعه بیست و هفتم: دفاعیات دادگاه اسکی شهیر می‌باشد و چون در کتاب تاریخچه‌ی حیات منتشر گردیده، در این جا آورده نشد.....	۳۹۱
لمعه بیست و هشتم: خاطرات زندان اسکی شهیر می‌باشد که شامل چند نکته است.....	۳۹۲
بیست و هشتمین نکته‌ی لمعه بیست و هشتم.....	۴۱۰
لمعه بیست و نهم: رساله‌ی عربی‌ست که دلایل توحید را نشان می‌دهد. تفکر نامه‌ی والا درباره ایمان است.....	۴۱۶
لمعه سی‌ام: شش نکته‌ی مربوط به اسم اعظم را با شش اسم بیان می‌کند.....	۴۲۸
نکته او: مربوط به اسم قدوس می‌شود و توضیح می‌دهد که کارخانه کاینات با جلوه‌ای از این اسم پاک و پاکیزه می‌گردد.....	۴۲۸
نکته دوم: جلوه‌ی اسم عدل را نشان می‌دهد.....	۴۳۴
سومین نکته: بزای تجلی اسم حکم را نشان می‌دهد.....	۴۳۸
نکته چهارم: تالی اعظم اسم فرد را توضیح می‌دهد.....	۴۴۹
نکته پنجم: تجلی عظم اسم حق را بیان می‌کند.....	۴۶۵
نکته ششم: مربوط به اسم قیوم می‌باشد.....	۴۸۱
لمعه سی و یکم.....	۵۰۶
لمعه سی و دوم.....	۵۰۶
لمعه سی و سوم.....	۵۰۷
مناجات.....	۵۰۸

مختصری از زندگینامه بدیع الزمان

سعید نورسی

بدیع الزمان سعید نورسی مؤلف کلیات رساله نور که تفسیری قدسی از قرآن کریم در قرن چهاردهم هجری قمری است، در سال ۱۸۷۶ میلادی در روستای نورس از توابع بخش هیزان در ستار بیتلیس ترکیه به دنیا آمد. نام پدر او میرزا و نام مادرش نوریه بود.

بدیع الزمان علوم را به طبعی روّال عادی در مدارس دینی شرق آناتولی در ۱۵ سال خوانده می‌شد در سه سفر رفت و برگشت او تقریباً اواخر سال‌های ۱۸۹۰ به دعوت طاهر پاشا والی شهر وان به آن جا رفت و با تأسیس مدرسه‌ای دینی در وان شروع به تربیت طلبه کرد. در همان مقطعی به علوم چون فیزیک، شیمی، نجوم، و فلسفه هم پرداخت. روزی طاهر پاشا خبر منتشر شد در روزنامه‌ای را به او نشان داد که نوشته بود: «وزیر مستعمرات انگلستان در محاسن عوام این کشور در حالی که قرآن را در دست داشت طی نطقی گفت: تا وقتی که این کشور در دست مسلمانان باشد ما واقعاً نمی‌توانیم بر آن‌ها حکومت کنیم. یا باید قرآن را از میان برداریم؛ و یا باید کاری کنیم مسلمانان از قرآن دلسرد شوند.»

این سخن تأثیر فراوانی بر روح بدیع الزمان گذاشت. با تمام توان، نزد خود قصد کرد و با جدیت گفت «من برای جهانیان اثبات خواهم کرد و نشان خواهم داد که قرآن خورشیدی معنوی است؛ نه خاموش می‌شود و نه می‌توان آن را خاموش کرد.» و فعالیت‌های خود را در این مسیر پیش برد.

او با هدف راه اندازی دانشگاهی به نام «مدرسه الزهرا» که می‌خواست دروس حوزوی و دانشگاهی را توأمان در آن تدریس کند، به استانبول رفت. قصدش این بود که با تأسیس دانشگاه مذکور مانع تفرقه جوانان شرق بر اثر قومیت‌گرایی شود. او در شام خطبه بسیار مهمی ایراد کرد و به بیان بیماری‌های جهان اسلام و راه‌ای مداوای آن پرداخت. در جنگ جهانی اول به عنوان فرمانده هنگ نیروهای دارطله به جبهه رفت و همراه با طلبه‌هایش در بیتلیس توسط روس‌ها اسیر شد و در دستورنامه ۱۰ سال و نیم در اسارت بسر برد.

بدیع الزمان موقعیتی بدست می‌آورد، از آن جا گریخته و خود را به استانبول می‌رساند. استانبول در آن زمان تحت اشغال انگلیسی‌ها بود. به مجلس اول در آنکارا دعوت می‌شود. با مسئولان نمایندگان به اروپا و بی‌قیدی آن‌ها در قبال مسایل دینی مخصوصاً نماز، نطی ایراد می‌کند. آنکارا را ترک می‌کند و اواخر سال ۱۹۲۳ به شهر وان می‌رود.

در سال ۱۹۲۵ او را از وان به منطقه بارلا در حومه شهر اسپار تا تبعید می‌کنند. بدیع الزمان در آن جا شروع به تألیف کتبات رساله نور می‌کند. فعالیت چاپ و نشر در آن سال‌ها ممنوع بود لذا طلبه‌های نور صدها رساله، از رساله نور را کتابت کرده، دست به دست توزیع و تکثیر می‌کنند. بدیع الزمان در سال ۱۹۵۰ از تبعیدی به تبعیدی می‌فرستند و از دادگاهی روانه دادگاهی دیگر می‌کنند. او را بارها مسموم کردند؛ جفایی نماند که تحمل نکند و عزایی نماند که نبیند. او ده‌ها در اسپار تا به همراه پنج شش نفر از طلبه‌هایش مدرسه نوری‌ای تأسیس کرد و در ۲۳ مارس ۱۹۶۰ در بیست و ششمین شب ماه مبارک رمضان در شهر اورفا به رحمت ایزدی پیوست.

قبر او سه ماه بعد، از سوی دولت وقت به صورت مخفیانه در نیمه شبی گشوده می‌شود؛ و جای آن را تغییر می‌دهند. در حال حاضر محل دفن او مشخص نیست. بدیع الزمان در طول حیات خود همواره با فروتنی و خضوع و استغنا و میانه‌روی زندگی کرد و از هیچ کس مالی نگرفت مگر این که معادلش را پرداخت کرد.

زندگی او مملو از نمونه‌های گذشت و فداکاری است.

رساله نور چگونه تفسیری است؟

تفسیر دو نوع است:

نوع اول تفسیرهای بی‌لوه و بی‌شناخته شده اند که به بیان و توضیح و اثبات عبارات، کلمات و جملات قرآن می‌پردازند.

در نوع دوم تفسیر، حقایق ایمانی قرآن با براهین محکم بیان و اثبات و ایضاح می‌گردد. این نوع تفسیر از اهمیت فراوانی برخوردار است. تفسیرهای معمول و در دست، گاه به طرز مجمل به این موضوع می‌پردازند. لیکن رساله نور مستقیماً موضوع دوم را مبنای کار قرار داده و تفسیری معنوی است که به طرز بی‌نظیری فیلسوفان معاند را به سکوت وادار می‌کند.

رساله نور مجموعه‌ای است که به دور از نظریات و مطالبات صرفاً ذهنی، حقایق کتاب مقدس‌مان را که در هر عصر میلیون‌ها نفر را رهبری و هدایت می‌کند به صورت عقلانی و عینی توضیح می‌دهد و برای بهره‌برداری انسان‌ها عرضه می‌نماید.

رساله نور تفسیر نورانی آیات قرآن است و از ابتدا تا انتها مدلل به حقایق ایمان و توحید می‌باشد؛ این مجموعه تفسیری طوری تهیه شده است که برای همه اقشار جامعه قابل استفاده می‌باشد؛ رساله نور از علوم مثبتة برخوردار است، و ایجاد کنندگان شبهه را قانع می‌کند؛ از عوام‌ترین فرد تا خواص‌ترین را مورد خطاب قرار می‌دهد و معاندترین فیلسوفان را نیز مجبور به تسلیم می‌کند.

رساله نور مجموعه‌ای نورانی است که ۱۳۰ اثر را دربرمی‌گیرد و در قالب رساله‌های کوچک و بزرگ به نیازهای زمانه پاسخ کامل می‌دهد؛ این اثر عقل و دل را مطمئن می‌کند و در قرن بیستم تفسیر معنوی قرآن کریم است نه تفسیر لفظی. رساله نور به هر سوالی که به ذهن انسان خطور کند پاسخ می‌دهد، وحدانیت الهی، حقیقت نبوت و مراتب ایمان را اثبات می‌کند.

این اثر شاهکاری است که از طبقات ارض و سماء، از بحث ملائکه و روح، حقیقت ایمان، قرع حشر و قیامت، موجودیت بهشت و جهنم، و ماهیت اصلی مرگ گرفته تا منبع سعادت و شقاوت ابدی؛ همه مسایل ایمانی را که به ذهن کسی خطور بکند، قطعاً و قطعاً با دلایل به صورت عقلی و منطقی و علمی به اثبات می‌رساند. رساله نور افراد را به فراگیری علوم مثبت تشویق می‌کند، طرف مقابل را با دلایلی قطعی از بی‌سایا ریاضی قانع می‌کند؛ و نگرانی‌ها و کنجکاو‌ها را از بین می‌برد.

* *

این تفسیر معنوی از چهار بخش بزرگ با عنوان کلام‌ها، مکتوبات، لمعات، و شعاع‌ها تشکیل می‌شود و مجموع آن متشکل از ۳۰ رساله است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿فَكَأَيُّ فِتْنَةٍ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَنَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ (انبیاء: ۸۷)

«پس در [دل] تاریک‌ها، ما در راهی که معبودی جز تو نیست، منزهی تو راستی که من از ستم‌کاران بودم.»

﴿إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّلُّ وَأَنْتَ أَزْهَمُ الرَّحِمِينَ﴾ (انبیاء: ۸۳)

«هنگامی که پروردگارش را نداننده به من آسیب رسیده است و تویی

مهربان‌ترین مهربانان.»

﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا فَعَلَّ حَسْبُ اللَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ (توبه: ۱۲۹)

«پس اگر روی برتافتند بگو خدا مرا بس است هیچ معبودی بر او نیست بر او توکل کردم و او پروردگار عرش بزرگ است.»

﴿حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾ (آل عمران: ۱۷۳)

«خدا ما را بس است و نیکو حمایتگری ست.»

﴿لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ﴾

«یا باقی اَنْتَ الباقي * یا باقی اَنْتَ الباقي * لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءً»

۱۴ ♦ لمعات

قسم نخست مکتوب سی و یکم عبارت است از شش لمعه که به نوری از انوار کلمات مذکور اشاره خواهد کرد. کلماتی که تکرار آن‌ها همیشه، مخصوصاً بین مغرب و عشا فضیلت فراوانی دارد.

www.ketab.ir